

4. Učiteljstvo ljutomerskega sreza pošilja z občnega zbora prisrčne pozdrave tovarišu Dimniku, ki mu izreka svojo zaupnico in obljublja z njim kompaktno in solidarno sodelovanje.

(Sresko društvo Ljutomer.)

Iz izvršnega odbora

—iz Izvršnom odboru Jugoslovenskog učiteljskog udruženja, Beograd. — Berovo, 6 XI 1936. — Skupština učiteljstva sreza ma-leškog poštujući legalnost odluka novosadskog kongresa pozdravljaju vas kao jedine predstavnike jugoslovenskog učiteljstva sa željom da istrajete na delikatnom poslu zaštite staleških i školskih interesa. — Uprava.

—iz Jugoslovenskom učiteljskom udruženju, Beograd. — Sresko društvo u Lazarevcu za srez kolubarski na svom zboru održanom na dan 4 XI 1936 godine diskutujući o prilikama i radu naše Glavne uprave donelo je rezoluciju, da glavnoj upravi izrazi puno poverenje na dosadašnjem radu i na nastavi u istom pravcu u borbi za prava našeg staleža. — Uprava.

—iz Pretsedniku Jugoslovenskog učiteljskog udruženja, Beograd. — Novska, 12 XI 1936. — Sa naše jesenske učiteljske skupštine srez Novska srdačno Vas pozdravljamo sa željom da ustrajete u borbi za naše staleške interese. — Odbor.

—iz Pretsedniku Jugoslovenskog učiteljskog udruženja, Beograd. — Sid, 12 XI 1936. — Učiteljstvo sreza šidskog pozdravlja Vas sa današnje svoje skupštine i želi da sva Vaša nastojanja za školu, prosvetu i učiteljski stalež urode dobrim plodom. — Uprava.

—iz Pretsedniku JUU, Beograd. — Učiteljice sreza novovaroškog sa svoje godišnje skupštine pozdravljaju Vas i mole da istrajete u radu za dobro škole, naroda i učiteljstva. — Uprava.

—iz Glavnom odboru Jugoslovenskog učiteljskog udruženja, Beograd. — Bos, Gradiška, 10 XI 1936. — Sa godišnje skupštine pozdravljaju stalešku centralu učitelji sreza bosansko gradiškog. — Uprava.

—iz Glavnom odboru učiteljskog udruženja, Beograd. — Plevlje, 8 XI 1936. — Sa današnje godišnje skupštine učitelji sreza plevaljskog odaju priznanje i izjavljaju puno poverenje glavnom odboru sa željom i preporukom da istraje u borbi za učiteljska prava. — Uprava.

—iz Pretsedniku učiteljskog udruženja, Beograd. — Nevesinje, 7 XI 1936. — Učiteljstvo sreza Nevesinjskog sa druge redovne godišnje skupštine pozdravlja Vas odobravajući Vam dosadašnji rad i moli da ustrajate na liniji novosadske politike našeg udruženja, Živeli. — Uprava.

—iz Izvršnom odboru Jugoslovenskog učiteljskog udruženja, Beograd. — Kotor, 7 XI 1936. — Učitelji sreza bokokotorskog okupljeni na svojoj skupštini pri jednoglasnom izboru nove uprave pozdravljaju svoje vodstvo sa željom da istraje u borbi za staleška prava. — Uprava.

—iz Pretsedniku JUU, Beograd. — Slunji, 7 XI 1936. — Sa današnje skupštine šalje Vam učiteljstvo slunjsko svoj pozdrav odobravajući Vaš rad. — Uprava.

Iz društva Vabila

= JUU — SRESKO DRUŠTVO LJUBLJANA OKOLICA — ZAH. DEL bo zborovalo dne 12. decembra 1936. ob 9/9. uri v magistratni sejni dvorani v Ljubljani. Na zborovanju bo predaval sreski šol. referent g. Drnovšek Franc o administrativnih poslih in o novih učnih načrtih; g. dr. Franta Mis o spolni vzgoji, odborniki pa bodo poročali o stanovskih stvareh. — Odbor.

Poročila

+ JUU — SRESKO DRUŠTVO LJUBLJANA OKOLICA — ZAH. DEL je imelo svoj redni občni zbor dne 7. XI. 1936. v Ljubljani.

Preds. tov. Vrhovec Stanko je otvoril ob 9 na 9 občni zbor, pozdravil sreskega šol. nadzornika tov. Drnovška, prečital navodila za volitve in določil, da se bodo vršile ob polu 11. uri.

Tov. Gradišarjeva je poročala o delu banovinske skupščine, posebno pa je orisala delo odseka za tisk, v katerem je sodelovala.

Tov. predsednik je poročal o letošnji glavni skupščini JUU v Novem Sadu, s katero je odnesel najugodnejše vtise glede dela in borbenosti našega Udruženja. Ob koncu poročila je ugotovil: »Učiteljska skupščina v Novem Sadu je potrdila, da ljubimo vsi učitelji svojo domovino in da se vsi borimo za narodne in državne interese. Na skupščini so bile omenjene pridobljene in zopet izgubljene pravice našega stanu, kakor tudi posledice, ki so zadele vse drž. uslužbence zaradi gospodarske krize. Stanovska zavest je dosegla in izvedla konsolidacijo organizacije in jo s tem usposobila za uspešno delo in borbo. Dalje je naglasila, da učitelji po svojem pozivu kot organizirana moč ne pripadajo nobenemu režimu, nobeni partiji, ker pripadajo vsemu narodu. Nato je tajnica poročala o dolgovi članov in krajevni šol. odborov ter društev za stanovske liste in revije centralni upravi. Vabila je k pristopu k zadruzi »Učiteljske tiskarne« in priporočala skrb za naša »Učit. domova« v Ljubljani in v Mariboru. Končno

je podrobno orisala društveno delo in dogodke v minulih poslovnih dobi.

Tov. Vuk je poročal o predlogih sekcije za zaščito članstva. Po njegovem poročilu sta priporočala tov. Petrovičeva in tov. Grašič, naj se tudi pri našem društvu ustanovi fond za zaščito članstva.

Tov. blagajničarka je priobčila obračun za minulo posl. dobo in proračun za leto 1936./37. Predsednik nadzornega odbora, tov. Zakrajšek je predlagal upravnomu odboru razrešnico, ki je bila sprejeta brez ugovora.

Pri volitvah so bili izvoljeni: V upravni odbor Vrhovec, Lenarčičeva, Vuk, Tavčar, Deželova, Gradišarjeva, Fatur; namestniki: Kerkočeva, Remškar in Škerletova.

V nadzorni odbor: Zakrajšek, Trpin in Deklevova; namestnika Schein in Kleinsteinova.

S. Vrhovec, preds. Lenarčič Ana, taj.

+ JUU — SRESKO DRUŠTVO ČABAR, katerega tvori slovensko in hrvatsko učiteljstvo, je imelo 7. t. m. svoj občni zbor v Čabru. Isti dan — po ekupščini se je vršila tudi uradna uč. konferenca, obvezna za vse učiteljstvo tega sreza.

Skupščino, kateri je prisostvoval tudi tov. v. d. sreskega šol. nadzornika Matija Briški, je otvoril in vodil predsednik tov. Koritnik. V svojem govoru se je spomnil tudi tragično preminule tov. Marte Mrakove, katere spomin je počastil zbor s slava-klici.

Temu je sledilo poročilo tov. tajnice in blagajničarke, nakar se je razvila debata o predlogih sekcije. Po izrečenem absolutoriju tov. blagajničarki in ostalemu odboru, se je volil nov odbor, sicer potom dveh list, toda

Inozemsko šolstvo in učiteljstvo

NARODNO-SOCIALISTIČNA VZGOJA V NEMČIJI

Narodno-socialistični pokret v Nemčiji je tako značilen za sedanjo nemško generacijo in tako zanimiv radi svoje tesne povezanosti z vzgojo, da mora biti prav rad tega problem razglabljanja vsakega vzgojitelja. Znanstveno se je poglobil vanj G. Šilih v zadnjih štirih številkah kulturne in socialne revije »Misel in delo«. Skušal bom posneti iz njegove razprave najznačilnejše poteze sedanje nemške vzgoje.

Hitlerjeve nauke preveva že vse od početka vzgojna misija, ki se najjače izraža v trozkovju »Narod — država — vzgoja«. Njegov namen je, narod dvigniti, napraviti ga enotnega in močnega, skratka rasnega brez vsake tuje primesi. Ne moremo torej govoriti takoj o sedanji vzgoji novega nemškega pokolenja, ako ne posejemo za sto let nazaj v zgodovino nemške pedagogike, kjer zasledimo predhodne pojave današnje nemške vzgoje.

Vse do leta 1800. je bila sicer zelo razvita nemška vzgoja glede nemške narodne posebnosti negativno usmerjena, da celo naravnost antinacionalna, dočim so že vse sosedne nemške države vsaj nekoliko stremele po nacionalni vzgoji. Šele po tej letnici je postala ideja nemštva ideal vzgoje, kar so skušali utemeljiti filozof Fichte z zahtevo po nemško nacionalni vzgoji in oče nemške telovadbe Jahn, ki je zahteval poleg telovadbe učenje predmetov z zgolj nemško tendenco. To je bila doba nemškega romantičnega nacionalizma, ki ni ostal brez vpliva na nemško šolstvo, pesništvo in zgodovino. Za nekaj časa ga je sicer izpodrinil nadnacionalni klasicizem, vendar mu je sledil po zmagovitih nemških vojnah v drugi polovici 19. stoletja splošitiziran romantični nacionalizem. Tedaj so Nemci pričeli sovražiti svoje sosedne, nacionalizem se je poostiril v militaristično smer. Nemci so postali prepotentni »Herrenvolk«. V šolstvu se je uvajal vojaški duh z vsemi svojimi značilnostmi, ne gojijo razumsko plat vzgojnega in obrazovalnega dela.

Seveda ni manjkalo nasprotnikov, ki so kritizirali to vrsto vzgoje (Nietsche, Langbehn) zahtevajoč specifično nemško vzgojo. Mogočnejše je bilo pedagoško gibanje v začetku 20. stoletja, ki se je pa, podčrtavajuč iracionalne strani življenja, naslanjalo deloma na romantiko, deloma pa pokazalo povsem nove vidike. Značilen je nastop ponemčenega Angleža H. S. Chamberlaina s trditvijo, da je naloga germanske rase, očistiti svojo kulturo tujih dodatkov, zahteva, ki je značilna za prakso današnjega nemškega narodnega socializma. Vendar je pa ostal takrat osamljen.

Pred vojno začeta nemška pedagoška reforma, ki se je nadaljevala šele po vojni, je zopet stala pred usodnim vprašanjem: ali naj vzgojo narodne posebnosti jači ali naj jo zatira? Vzgoja je ubrala drugo pot, reforma pa se je nagibala bolj na prvo. Pojavila so se nasprotstva med starejšo generacijo in mladino, ki je zahtevala individualno, praktično in k samostojnosti usmerjeno vzgojo, dočim so starejši poudarjali intelektualno obrazovanje in mehanističen formalizem. Tega reformnega gibanja (o jačanju nacionalne vzgoje) se je največ oprijel delavski sloj, manj kmetje in meščanstvo, najmanj — kar je značilno — pa mladina. Gesla so bila: delovna šola, individualističen pouk, državljanska vzgoja, strnjen pouk, itd. Učna snov ni bila važna, temveč način obrazovanja dece. Goreči zažo-

Uporabljajte
šolski

svinčnik
»SLOVENIJA«
»SLOVENIJA«

ker je
zelo dober
in poceni

Novosti na knjižnem trgu

z istimi odborniki in z nosilcem liste tov. Koritnikom.

Sledilo je praktično predavanje tov. Matijača o ploskovnih merah in predavanje tov. v. d. nadzornika Briškija o sadjarstvu. Tov. Briški je dal še navodila za sestavo proračunov z ozirom na novo uredbo o vzdrževanju narod. šol. To poslednje s posebnim ozirom na hrvatske šole, kjer do sedaj kraj. šol. odbori niso sestavljali posebnih proračunov. S tem je bilo učit. zborovanje zaključeno, nakar se je takoj pričela uradna konferenca, ki jo je osebo vodil sreski načelnik g. Fajdetič. S svojim obsežnim in temeljitim razlaganjem nam je podal važne smernice in navodila za napredek šole in narodnega gospodarstva. Tudi o šolski administraciji nam je obrazložil najpotrebnejše. Prijetno smo bili iznenadeni, ko smo zaznali, da g. sreski načelnik s simpatijami spremlja učiteljevo delo v šoli in izven nje in da vidi v učitelju ne samo vzgojitelja našega naraščaja, pač pa tudi važnega kulturnega in gospodarskega delavca ter svetovalca narodovega.

Podčrtati moramo, da sta bili tako učit. zborovanje kakor tudi uradna konferenca na vzorni višini in da sta potekli v znaku tov. harmonije in enodušnosti. K.

vorniki so bili pred vsem ljudskoškolski učitelji. Vse tendence tega gibanja so direktne predhodnice narodno-socialistične pedagogike.

Vse to reformno gibanje pa ni imelo nič tipično nemškega, marveč je bilo evropskega značaja in obsega, ker vedno je prevladovalo v pedagoških krogih prepričanje, da je prava človečanska vzgoja močna le v lastnem narodu, kjer pa mora vladati socialna pravičnost. Višji duhovi so sanjali celo o socialnem humanizmu, o spoštovanju narodstva in verskega čustvovanja v vsakem človeku na svetu, o krasni bodočnosti zajednice narodov brez državnih meja, itd. V tem duhu je postavila weimarska država šolsko reformo, ki pa ni našla odmeva med mladino. Ona je morda instiktivno čutila, da vodi popolna svoboda poedinca v brezbriznost in da je potrebna tudi vezanost. Postala je goreča opozicija proti nadnarodni in pacifistični vzgoji ter zašla v tabor najljutejšega nacionalizma — k zmagujočemu narodnemu socializmu, s čimer je dokazala značilno nemško lastnost — nagon k iracionalnosti. Tako težji danes narodni socializem — kot pred sto leti romantika — za specifično nemško vzgojo; celo več, za vzgojo nemške rase. V kolikor mu bo delo uspelo, bo pokazala bodočnost.

Najvažnejši vir za pokret narodnega socializma in njegove vzgojne misije je delo Adolfa Hitlerja »Mein Kampf«, v katerem graja današnji kancelar vse dosedanje vzgojne metode v Nemčiji, očita jim pomanjkljivost najvažnejših smotrov, kakor vzgajanje značaja, močne volje, čuta odgovornosti, itd. Njegove smernice za bodočo pedagogiko so vzgoja docela zdravih teles in obrazovanje duhovnih sposobnosti, pri čemer misli na razvoj značaja in zahtevno šolanje. Za doseg te smotrov je potrebna izobrazba mater, telovadba in šport v šolski dobi, prirodno oblačilo, vojaški red, itd. Nepotreben balast mora iz šole. Vendar ne bi spoznali do dobra vzgojne tendence vsega pokreta, ako bi prezeli Ernesta Kriecka, ki je resnični ideolog nar. socialistične pedagogike. Neoficielni vodja današnjega nemškega šolstva zahteva to, kar so zahtevali pred njim že Kerschensteiner, Spranger, Litt, Ostreich, Petersen, Seyfert in drugi. Vendar ima Krieckova ideologija marsikaj novega.

(Dalje prih.)

FR. P. ZAJEC
Izprašan optik
Ljubljana, Stari trg 9

priporoča: naočnike, ščipalnice, barometre, toplomere, risalno orodje, mikroskope, fotoaparate itd. Velika zaloga raznih ur, zlatnine in srebrnine. Ceniki brezplačno.

**KNJIGARNA
»UČITELJSKE
TISKARNE«**
registrirane zadruge z omejl. zavezo

**Ljubljana
Francišškanska ulica št. 6**

PODRUŽNICA MARIBOR, palača banovinske hranilnice

Izdeluje diazo - amoniak - papir »JASNIT«, za kopiranje načrtov, ki je edini 100% domač izdelek te vrste v državi!

priporoča cenjenemu občinstvu svojo zalogo pisarniških in šolskih potrebščin. Lastna izdelovalnica šolskih zvezkov. Knjigar na sprejema naročila za knjige iz inozemstva, za vse domače in inozemske liste, revije itd. Velika izbira razglednic in slik. Cene solidne! Postrežba točna!